

21.3.2017

Viite: Lausuntopyyntö 25.1.2017 (LVM/20302/03/2015)

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi

Hallitus esittää säädettäväksi uuden yksityistielain. Sen korvaksi vuonna 1963 voimaan tulleen lain yksityisistä teistä. Yksityistielain kokonaisuudistuksen tavoitteena on nykyaikainen ja selkeä yksityistielaki, jonka on tarkoitus antaa hyvät edellytykset yksityistieverkoston kehittämiseksi ja ylläpidolle nykyisissä olosuhteissa huomioiden muun muassa kaupungistumisen ja maaseudun ikärakenteen muutoksen ja toisaalta luonnonvaratalouden ja elinkeinoelämän tarpeet. Yksityisteitä koskevaa lainsäädäntöä modernisoidaan vastaamaan ajan henkeä ja päällekkäisyyksiä muun lainsäädännön kanssa puretaan.

Lupamenettelyiden keventämiseksi ja selkeyttämiseksi tieoikeuden määritelmää ollaan laajentamassa esityksen mukaan siten, että tieoikeus perustetaan jatkossa kulkuoikeuden lisäksi myös sähkö- ja viestintäjohtojen ja muiden tien vaikutuspiiriin kiinteistöjen käyttöä palvelevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamista varten. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että tiekunta voisi antaa luvan johtojen sijoittamiseen yksityistien tiealueelle. Olemassa olevien maastokäytävien sujuva käyttö mahdollistaisi mm. sähköverkon tehokkaamman rakentamisen ja vähentäisi infran rakentamisesta koituvia ympäristövaikutuksia.

Yksitystien avustuksia koskevia säännöksiä ollaan esityksen mukaan karsimassa ja valtionavustustehtävän hoitaminen ollaan siirtämässä vuonna 2019 toimintansa aloittaville maakunnille. Tien olemassa olo ja sen tietojen ajantasaisuus, yksityisen tien järjestäytyminen sekä avoimuus olisivat jatkossa ainoat ehdottomasti vaadittavat avustuskriteerit. Avustuskriteerien karsimisella olisi tarkoitus antaa maakunnille mahdollisimman laaja valinnanvapaus päättää, miten avustamiseen käytettävissä oleva määräraha sen alueella jaetaan. Seurauksena on, että uudistus tuo valtionavun piiriin yksityisteitä moninkertaisen määrän nykyiseen nähden. Asetelma luo osaltaan paineita kasvattaa avustusmäärärahaa ja toisaalta se todennäköisesti synnyttää erilaisia maakunnallisia painotuksia avustusperusteisiin.

Jatkossa yksityisen tien tiekunnan osakkaana tai hoitajana voivat olla myös valtio, maakunta tai kunta, jos ne toimillaan ohjaavat liikennettä yksityistielle. Uudistus nähdään tervetulleena tiekunnille esimerkiksi tapauksissa, joissa yksityistie toimii osana maantien varren kevyen liikenteen verkkoa. Tiekunta voi ulkoistaa hallinnon ulkopuoliselle, esimerkiksi tieisännöitsijälle. Tämä on omiaan parantamaan ja yhtenäistämään yksityisteiden tienpitoa sekä helpottamaan tiekuntien verkostoitumista.

Kuntien tielautakuntia koskevat tehtävät ollaan siirtämässä Maanmittauslaitoksen, kuntien mahdollisen kiinteistörekisterinpitäjän, maa- ja metsätalouden sekä maakunta-uudistuksen yhteydessä perustettavan valtion lupa- ja valvontaviraston hoidettavaksi. Toimituksia on esitetty tähän liittyen kevennettäväksi tai purettavaksi. Samassa yhteydessä kunnille ja maakunnille ollaan säätämässä mahdollisuus perustaa yksityistieasioille sovittelu- ja neuvontaelimiä. Sovittelu- ja neuvontaelimien avulla voitaisiin mahdollistaa kokonaisvaltaisempi yksityistieverkoston hyödyntämisen suunnittelu niissä maakunnissa, joissa yksityistiet ovat elinkeinojen kannalta tärkeitä, ja toisaalta keventää maa- ja metsätalouden taakkaa ennaltaehkäisemällä riitatilanteita.

Lopuksi Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa, että lakiesitys selkeyttää yksityisteiden hallinnointiin liittyvää byrokratiaa ja edistää elinkeinojen ja ympäristön kannalta tehokkaampaa alueiden käytön suunnittelua.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Olli Eskelinen
Vs. suunnittelujohtaja

Olli Kiviniemi
Maakuntainsinööri

